

KAKO SE VESTI OB MOREBITNEM SREČANJU Z MEDVEDOM

Srečanja med človekom in rjavim medvedom so v naravi redka, saj je medved previdna žival, ki človeka praviloma dojema kot nevarnost in se mu zato izogiba. Kljub temu lahko ob redkih priložnostih pride do srečanja. Najpogosteje se to zgodi spomladi, ko medvedi prekinajo zimski počitek, več srečanj pa je tudi poleti in jeseni, ko je v gozdovih veliko nabiralcev gozdnih sadežev, plodov in gob. Pri srečanjih z medvedom je pomembno, da znamo oceniti okoliščine srečanja in da smo seznanjeni s primernim vedenjem na območju medveda.

Pri sprehodu v naravi na območju medvedove prisotnosti je treba upoštevati priporočila, s katerimi lahko v veliki meri zagotovimo, da do neželenega srečanja z medvedom ne bo prišlo ali pa se bo morebitno srečanje končalo brez slabih posledic za človeka in tudi za medveda. Podobno kot druge prostoživeče živali tudi medvedi nimajo radi presenečenj. Imajo dobro razvita čutila za voh in sluh, s pomočjo katerih se ljudem izogibajo. Pri večini srečanj se medved umakne še preden zaznamo njegovo prisotnost.

Če se želimo medvedu izogniti, moramo predvsem opozarjati nase, s čimer odpravimo element presenečenja. Seveda to ne pomeni, da moramo v gozdu kričati. Sprehod v gozdu naj le ne bo tako tih, da bi medveda lahko presenetili. Opozorite nase predvsem pri prehodu skozi gosto vegetacijo in na nepreglednem območju. Občasno zažvižgajte ali udarite s palico po deblu, ni pa treba povzročati hrupa, saj je to moteče za vse prebivalce gozda. Če kljub temu opazite medveda, ostanite mirni, opozorite nase z mirnim glasom in se počasi umaknite. **Pri umiku nikoli ne tecite!** Medvedu pustite dovolj prostora za nadaljevanje poti. Tudi medved se bo praviloma umaknil. Če medveda opazite, preden on opazi vas, se mu ne približujte in ga ne motite (na primer z metanjem kamenja). Če se medved dvigne na zadnje noge, s to držo ne izkazuje napadalnosti, temveč le preverja okolico. Opozorite nase z mirnim glasom. Medved bo tako zaznal prisotnost človeka in se umaknil.

Medved napade le, če ga presenetimo ali izzovemo, pri čemer gre za obrambno reakcijo. Pomembno je, da se medved ne počuti ogroženega, zato naj bodo vaše reakcije kar se da mirne. Pred medvedom ne poskušajte plezati na drevo, saj so medvedi dobri plezalci. Prav tako ne poskušajte bežati, saj lahko medved v teku doseže hitrost do 50 km/h in vas ujame v nekaj metrih, ne glede na tip terena.

Medveda nikoli ne hranite, četudi je videti prijazen in zvedav. Ostankov hrane ali drugih organskih odpadkov ne odlagajte v gozdu, v bližini naselij ali v bližini gozdnega roba. Odpadke odlagajte v ustrezne, medvedu nedostopne smetnjake, ali jih odnesite s seboj. Zelo pomembno je, da medvedom preprečimo povezovanje hrane s prisotnostjo človeka, kar je eden izmed glavnih vzrokov za pojavljanje konfliktov med človekom in medvedom. V interesu vseh nas je ohraniti naravno plašnost medvedov.

Nikoli ne krmimo medvedov! Medved, ki začne povezovali hrano s prisotnostjo človeka, prične redno zahajati v bližino človekovih bivališč in povzročati škodo.

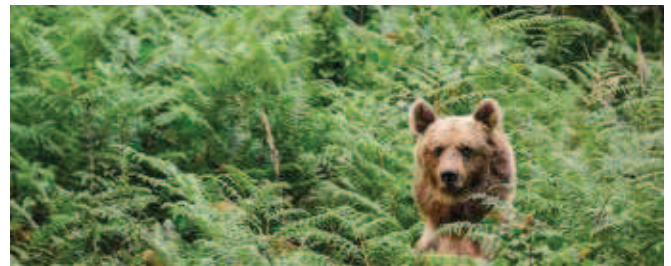
Če opazite medvedje mladiče, se jim ne približujte, tudi če se radovedno potepajo naokrog in so videti povsem nenevarni. V takšni situaciji se počasi umaknite, saj medvedka ni daleč stran. Če se znajdete v neposredni bližini medvedke z mladiči, obstanite, bodite mirni in se počasi umaknite. Premikajte se brez hitrih gibov in brez kričanja. Medvedjemu brlogu se ne približujte in ne poskušajte vanj vstopiti. To je še posebej pomembno v času med oktobrom in majem, ko pri medvedih poteka zimski počitek. V tem obdobju odsvetujemo obiskovanje jam in brezen na območju prisotnosti medveda, saj so to priljubljena zimska zatočišča medvedov.

Zelo pomembno je, da imamo pri sprehodih psa na povodcu. V Sloveniji se je največ napadov medveda na človeka zgodilo zaradi spuščena psa, ki je naletel na medveda in ga razdražil, nato pa se v iskanju zatočišča vrnil k lastniku. Medved mu je pri tem sledil vse do lastnika.

V izjemnih primerih lahko medved izvede tako imenovani lažni napad, pri katerem ne pride do fizičnega stika. Namen takšnega odziva je prestrašiti neželenega obiskovalca. V primeru, da se medved zažene proti vam, obstanite in počasi ležite na tla z obrazom navzdol. Roke položite okrog vratu in glave, da se zaščitite. Zelo težko je oceniti, da gre za lažni napad. S pretvarjanjem, da ste mrtvi, medvedu pokažete, da niste grožnja. Najverjetneje se bo medved ustavil in ne bo prišlo do fizičnega stika. V primeru napada se vedite pasivno in poskušajte ostati čim bolj mirni in tihi. Preden vstanete, preverite, ali se medved še vedno nahaja v vaši bližini.

Več informacij o rjavih medvedih v Sloveniji najdete na spletni strani projekta LIFE DINALP BEAR www.dinalpbear.eu, kjer najdete tudi elektronsko verzijo zloženke »Kako se vesti na območju prisotnosti rjavega medveda«.

Tomaž Berce in Matej Bartol



Medveda moramo na svojo prisotnost opozoriti. Še posebej je to pomembno pri prehodu skozi gosto vegetacijo. (Foto: Marko Masterl)



Medved z dvigom na zadnje noge ne izkazuje napadalnosti, temveč le preverja okolico. (Foto: Janez Papež)



Medvedka ni nikoli daleč stran od mladičev. Če jih opazimo, se previdno umaknemo. (Foto: Marko Masterl)